

પર્યાવરણીય અભ્યાસ

એફ. વાય. બી. કોમ.

સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટી

વલ્લભ વિદ્યાનગર

NAAC ACCREDITED GRADE 'A' WITH 3.25 CGPA
(23-1-2017 to 22-1-2022)

First Edition : June 2019

Copies : 1000

Price : Rs 60/-

© Sardar Patel University
Vallabh Vidyanagar - 388 120

ISBN : 978-93-81386-73-6

The book is strictly written according to the new syllabus available at the time of printing.

Every possible efforts have been made to avoid errors and omissions in this publication by the authors and the Publisher. In spite of these efforts, some typographical errors might have crept in. Any mistake, error or discrepancy noted may be brought to our notice which shall be taken care of in the forthcoming edition. It is hereby notified that neither the Authors nor the Printer or seller will be liable for any damage or loss to anyone, in any manner therefrom. It is suggested that to avoid any doubt the reader should cross-check all the facts, law and contents of the publication with original Government publication or notifications wherever applicable. The text of this publication, or any part thereof, may not be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording, storage in an information retrieval system, or reproduced on any disc, tape, perforated media or other information storage device, etc., otherwise, without the prior written permission of the University. No key to this book can be prepared without the prior written permission of the publisher. Any violation will invite prosecution legal action under the Indian Copyright Act.

This book is sold subject to the condition that it shall not be by way of trade or otherwise. However it can be lent, resold, hired out or circulated in the wider interest of student community.

For binding mistakes, misprints or for missing pages, etc., the printer liability is limited to replacement within one month of purchase by similar edition. All expenses in this connection are to be borne by the purchaser.

All disputes are subject to jurisdiction of Anand only.

Published by : Registrar, Sardar Patel University,
Vallabh Vidyanagar - 388 120

Available at : Store Section - Room No. 108,
Sardar Patel University, Vallabh Vidyanagar - 388 120

Printed by : University Press, Sardar Patel University,
Vallabh Vidyanagar - 388 120

પર્યાવરણીય અભ્યાસ

અનુક્રમણિકા

પ્ર. ૧	પર્યાવરણીય અભ્યાસોની સમીક્ષા (Overview of Environmental Studies) - ડૉ. દિવ્યાંગ વ્યાસ, આસીસ્ટન્ટ પ્રોફેસર, સી. પી. પટેલ એન્ડ એફ. એચ. શાહ કોમર્સ કોલેજ, આણંદ	૧
પ્ર. ૨	પ્રાકૃતિક સંસાધનો ખ્યાલ અને તેના પ્રકારો - ડૉ. અશોક ગોર, આસીસ્ટન્ટ પ્રોફેસર, બી.જે.વી.એમ. કોલેજ, વલ્લભ વિધાનગર	૧૦
પ્ર. ૩	નિવસનતંત્ર અથવા પરિસ્થિતિકી તંત્ર - ડૉ. ટી. એન. ચૌધરી, એસોસીયેટ પ્રોફેસર, આણંદ કોમર્સ કોલેજ, આણંદ	૩૧
પ્ર. ૪	જૈવવિવિધતા - શ્રી સુયોગ એસ. ઉપાસની, આસીસ્ટન્ટ પ્રોફેસર, આણંદ મર્કન્ટાઈલ કોલેજ ઓફ સાયન્સ, મેનેજમેન્ટ એન્ડ કોમ્પ્યુટર ટેકનોલોજી, આણંદ	૫૨
પ્ર. ૫	પ્રદૂષણ - ડૉ. અશોક ગોર, આસીસ્ટન્ટ પ્રોફેસર, બી.જે.વી.એમ. કોલેજ, વલ્લભ વિધાનગર	૫૯
પ્ર. ૬	સામાજિક મુદ્દાઓ - ડૉ. ટી. એન. ચૌધરી, એસોસીયેટ પ્રોફેસર, આણંદ કોમર્સ કોલેજ, આણંદ	૭૮
પ્ર. ૭	વાતાવરણમાં ફેરફાર (Climate Change) - ડૉ. દિવ્યાંગ વ્યાસ, આસીસ્ટન્ટ પ્રોફેસર, સી. પી. પટેલ એન્ડ એફ. એચ. શાહ કોમર્સ કોલેજ, આણંદ	૧૦૫
પ્ર. ૮	વસ્તીવૃદ્ધિ - શ્રી સુયોગ એસ. ઉપાસની, આસીસ્ટન્ટ પ્રોફેસર, આણંદ મર્કન્ટાઈલ કોલેજ ઓફ સાયન્સ, મેનેજમેન્ટ એન્ડ કોમ્પ્યુટર ટેકનોલોજી, આણંદ	૧૧૫

સંપાદક : ડૉ. યજ્ઞેશ એમ. દલવાડી
પ્રોફેસર
અનુસ્નાતક ભિન્નનેશ સ્ટડીઝ વિભાગ
સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટી
વલ્લભવિધાનગર

પ્રકરણ-૨

પ્રાકૃતિક સંસાધનો અને સંબંધિત સમસ્યાઓ

- ૨.૧ પ્રસ્તાવના:
- ૨.૨ પ્રાકૃતિક સંસાધનોનો ખ્યાલ અને પર્યાવરણને લગતા પડકારો:
- ૨.૩ વન સંસાધનો:
- ૨.૪ જળ સંસાધનો:
- ૨.૫ ખનીજ સંસાધનો:
- ૨.૬ ઉર્જા સંસાધનો:
- ૨.૭ જમીન સંસાધનો:
- ૨.૮ પ્રાકૃતિક સંસાધનોના સંરક્ષણમાં વ્યક્તિની ભૂમિકા: